PIIRIVALVEAMET

Kaie Karniol
finantsauditi osakond
Riigikontroll

Teie 13.06.2003 nr 2-7.1-FA/03/898

Meie 20.06.2003 nr 6.8-1/6166

Kontrollaruande eelnõu

Austatud proua Karniol

Täname Teid ja auditi töörühma raamatupidamise korraldusele 2002.aastal Piirivalveameti haldusala asutustes antud hinnangu ning auditi tulemusena välja selgitatud sisekontrolli ja jooksva arvestuse probleemidele tähelepanu juhtimise eest. Meile seisukohavõtuks saadetud kontrollaruande eelnõu sisaldab sisukaid tähelepanekuid, järeldusi ja ettepanekuid

Riigikontrolli seaduse (RT I 2002,21,117) § 50 lõike 4 kohaselt esitan alljärgnevalt oma arvamuse Riigikontrolli kontrolliaruande eenõu 13.06.2003 nr 2-4/03/44 Piirivalveametit ja haldusala asutusi puudutavate ettepanekute kohta, samuti teavitan ettepanekute rakendamiseks kavandatud abinõudest.

Eelnõu punkt 2.1.1

Märgin, et Peipsi Piirivalvepiirkonnas ei renditud hõljukit välja vaid osutati transporditeenust (nii nagu on märgitud ka Piirivalve Lennusalga ja Piirivalvelaevade Üksikdivisjoni kohta) ning osutatud teenuse eest saadud raha on näidatud tehtud kulude taastamisena. Piirivalveasutuste raamatupidamistes toimiti vastavalt rahandusministri 18.mai 2000.a määruse nr 44 "Rahandusministri 17.märtsi 1995.a määruse nr 46" Eelarveliste asutuste raamatupidamise korraldamise eeskirjadest" muutmine" § 2 lõikele 6, milline sätestab et varem tehtud kulude taastamiseks (või kulude taastamiseks arvestatavate) summade arvelevõtmisel raamatupidamises debiteeritakse kontogrupi 14 või 15 vastavaid allkontosid ning krediteeritakse vastavat kulukontot kontoplaani põhiklassides 4,5 ja 6, mille taastamiseks nõue esitatud. Summa laekumisel debiteeritakse riigieelarvel olevates asutustes allkontot 3011 "Tulu eelarvest" ning krediteeritakse kontogrupi 14 või 15 vastavaid allkontosid. Majandustegevusest laekunud tulu kirjendamise riigieelarvelise asutuse raamatupidamises sätestab eelnimetatud määruse lõige 4. Rahandusministri määruse järgi toimides tekkis Teie tähepaneku põhjal vastuolu riigieelarve seaduse § 2 lõikega 3, mille põhjal tulude ja kulude tasaarvestus ei ole lubatud.

Käesolevast aastast on eelnimetatud õigusakti uuendatud ja majandustegevusest laekunud tulude kajastamisel ei teki enam vastuolu seadustega. Piirivalveasutuste 2003.aasta raamatupidamise arvestuses näidatakse ja kasutatakse osutatavate teenuste eest saadud tulu ainult omatulu kaudu.

PIIRIVALVEAMET PIIRIVALVEAMET PIIRIVALVEAMET

947600

Toompea 1
15183 Tallinn
Reg nr 70005186

Sekretär (0) 693 6002
Korrapidaja (0) 693 6003
Faks (0) 693 6012

piirivalve@pv.ee
www.pv.ee

20.06.2003 2-7.1-FA/03/898-2

Eelnõu punkt 2.1.2
Piirivalve orkester vajab kunstilise kollektiivina kontserttegevust, CD plaatide ja helikassettide väljaandmist. Eelarve koostamisel ei olnud Põhja Piirivalvepiirkonnale võimalik eraldada piisavalt vahendeid eelnimetatu elluviimiseks. Seetõttu kasutas orkester CD plaatide väljaandmisel sponsorina Piirivalve Ohvitseride Kogu, kes kattis osa kulusid. Ülejäänud kulud pidi katma orkester oma esinemistega. Antud skeemi puhul eksiti raamatupidamisseaduse majandusüksuse printsiibi vastu sellega, et orkestri esinemiste arve esitas Piirivalve Ohvitseride Kogu, aga mitte Põhja Piirivalvepiirkond .
Arvestame Teie tähelepanekuga ka selles osas, et alates 13.03.2003 ei saa Piirivalve Ohvitseride Kogu lepingulistel alustel osutada agenditeenust ja esindada Piirivalve orkestrit kuna sellest kuupäevast kuulub Põhja Piirivalvepiirkonna ülem Ohvitseride Kogu juhatusse.
Eelnõu punkt 2.1.3
Piirivalveamet ja haldusala asutused on rentinud ametikortereid välja turuhinnast madalama rendihinnaga ning rikkudes tulumaksuseadust jätnud arvestamata erisoodustusmaksud mis tekivad rendihinna ja turuhinna vahest. Nendin, et piirivalve ohvitseride ja allohvitseride plaanipäraseks rotatsiooniks on vaja ametikortereid ning seda lubab ka kaitseväeteenistuse seaduse § 157. Tallinna tingimustes tuleks turuhinnale vastava rendihinna kehtestamisel nooremohvitseril maksta 60 ruutmeetri suuruse korteri eest oma ametipalga suurust renti, aga sellele lisanduvad veel kommunaalmaksed. Erisoodustusmaksu tasumiseks ei jätku piirivalvel eelarvelisi vahendeid. Käesoleval ajal otsib Piirivalveamet pingsalt lahendust tööandja eluruumidega kaasnevale probleemistikule. Teatan, et Piirivalveamet koos haldusala asutustega on kindlaks teinud erisoodustuse summa ja sellelt ettenähtud maksude suurusjärgu. Maksude ajatamise küsimuses võetakse Maksuametiga ühendust peale turuhindade mõningast täpsustamist. Samas on erisoodustuse arvestuslik summa esitatud 2004.aasta eelarve lisataotlusse.
Eelnõu punkt 2.1.4
Redaktsiooniliselt parandada tekstis sõna "raamatupidamisosakond" sõnaks "raamatupidamisjaoskond".
Piirivalveametis jäi 2001 detsembris raamatupidamisjaoskonna üleandmisel uuele pearaamatu pidajale ekslikult üle andmata palgaülekanneteks kasutatud transiitkonto Hansapangas. 2002.a lõpul raamatupidamisjaoskond ei küsinud Hansapangast väljavõtet, kuna seal muid tehinguid ei olnud tehtud. Pearaamatupidaja tähelepanu on juhitud tehtud veale ning 19.06.2003 seisuga on transiitkontode jäägid üle kantud Maksuametile riigituludesse.
Eelnõu punkt 2.1.5
Piirivalveamet võtab audiitorite soovitused arvesse uute raamatupidamise sise-eeskirjade väljatöötamisel käesoleval aastal. Piirivalveasutustele on antud korraldus moodustada komisjonid amortisatsiooninormide, vara arvelevõtmise, mahakandmise ja muu haldusalas ühtset sätestamist vajava väljatöötamiseks ning kehtestamiseks.
Eelnõu punkt 2.1.6
Piirivalve Keskhooldebaasi hoone soojustuseks vajalike materjalide eest tasuti 17.12.2002 OÜ Stege'le 99 946 krooni. Materjalid anti Keskhooldebaasile üle 2002.a detsembrikuu lõpus, kuid jäid paigaldamata. Hoone väärtust saab muuta pärast seda, kui soojustus on paigaldatud ning tööde vastuvõtu akti alusel on antud hinnang hoone väärtusele.2003.aastal paigaldatakse soojustus ning seejärel kajastatakse eelnimetatud summa põhivara parendusena.
Eelnõu punkt 2.1.7
Arvestame esinenud vajakajäämistega. Inventuuride läbiviimise korda reguleeritakse senisest täpsemalt uutes väljatöötatavates raamatupidamise sise-eeskirjades.
Eelnõu punkt 2.1.8
Siinkohal märgin, et Narva kordoni renoveerimist alustati 1999.aastal ning seejärel tehtud töö

seiskus. 2002.aasta algul, kui lubati uuesti renoveerimist alustada, tekkis vajadus teha kiirelt muudatusi varasemasse projektdokumentatsiooni, et teha tegelikkusele vastavat riigihanget ja hoida kokku võimalikke suuremaid kulutusi. Ida-Viru Piirivalvepiirkonnas alustati tegevust teades, et projekti muudatuse kulud võivad jääda majanduskuludesse. Projekti finantseerimise avanedes tõsteti tehtud kulud ringi.

Eelnõu punkt 2.1.9

Põhja Piirivalvepiirkond ja Piirivalve Keskhooldebaas kasutasid jooksvaks remondiks ettenähtud vahendeid amortiseerunud sõidukitele uute kerede ostmiseks ja ümberehitusteks, näidates neid põhivara parendusena, rikkudes sellega riigieelarve seadust. Arvestame ja edasises väldime analoogilisi toiminguid.

Eelnõu punkt 2.1.10

Ühtse raamatupidamise arvutiprogrammi vajadus on edastatatud Siseministeeriumile.

Eenõu punkt 2.1.11

Märkused on õiged, rikkumised on aset leidnud. Uutes raamatupidamise sise-eeskirjades planeeritakse sisse viia kogu haldusalale ühtsed arvestuspõhimõtted.

Vigade vältimiseks Keskhooldebaasis suunatakse asutuse pearaamatupidaja täiendõppele.

Eelnõu punkt 2.1.12

Piirivalveametile ja tema haldusala asutustele põhitegevuseks mittevajaliku kinnis- ja vallasvara kohta on esitatud andmed 11.06.2003 Piirivalve kinnisvara arengukava esitamisel Siseministeeriumile.

Eelnõu punkt 2.1.13

Antud küsimuses me vaidlustasime Riigikontrolli kontrolliaruande nr 5027 05.06.2002 tähelepaneku, et puhkuse ajaks peatub kaadrikaitseväelase teenistussuhe ning kaitse-ja siseministeeriumide poolt algatatud seadusemuudatus, milline jõustus 01.03.2003 kinnitas seda.

Eelnõu punkt 2.1.14

Nõustume tähelepanekuga ja kehtestame uued ühesugused aviiso blanketid võttes eeskuju Politseiametist.

Eelnõu punkt 2.1.15

Piirivalveamet on aasta-aastalt täiendanud riigihangete läbiviimise ja järelevalve korda piirivalveasutustes ja asutustel on võimalik lülitada oma riigihanked Piirivalveameti riigihangete kalenderplaani. 30.juunil 2003 toimub riigihangetealane koolitus haldusala vastavatele spetsialistidele.

Selgituseks Ida-Viru Piirivalvepiirkonnas toimunu kohta võib tuua selle, et soojakud võeti rendile Narva kordoni jaoks aasta algul ajutiseks ning kordoni renoveerimistööd pidid algama aasta algul, aga algasid alles aasta lõpul, seetõttu tuli neid rentida tunduvalt kauem kui oli kavandatud. Piirivalvepiirkonnas toimus riigihangete seaduse rikkumise asjaolude väljaselgitamiseks teenistuslik juurdlus ning süüdlasi karistati piirivalvepiirkonna ülema poolt

Ettepanekute osas

Piirivalveamet korraldab haldusala asutuste pearaamatupidajatele aastas 3-4 teabepäeva. Käesoleva auditiga avastatud puudusi käsitletakse põhjalikult eeloleval teabepäeval augustikuus. Arutusele võetakse ühtsed alused majandustegevusest laekuvate tulude arvestuseks ja ühtsete arvestuspõhimõtete kehtestamine kogu haldusala kohta.

Nendin, et kuni 2003.aastani ei olnud omatulu kajastamise kohta piisavalt riiklikke regulatsioone mida oleks saanud võtta aluseks vastavate sise-eeskirjade koostamisel. Uue "Riigi raamatupidamise üldeeskirja" kehtestamise järel koostab Piirivalveamet oma raamatupidamise sise-eeskirja milles võtab arvesse kõik auditi soovitused.

Raamatupidamise aastaaruannete auditite läbiviimine oli kavandatud piirivalve 2003. auditite

plaanis, kuid siseauditi jaoskonna finantsauditeid läbi viiva siseaudiitori piirivalveteenistusest lahkumise tõttu 02.04.2003 on jäänud auditid käesoleva ajani läbi viimata. Konkursi korras teenistusse võetava uue siseaudiitori töölerakendumise järel viiakse finantsauditid läbi. Edasises arvestame erisoodustusmaksud vara rendile andmise turuhinnast või rendile andmise turuhinna ja soodushinna vahelt.

Lugupidamisega

Riho Breivel
kolonelleitnant
Piirivalveameti logistikaülem

Urmas Tensing 6936076
urmas.tensing@pv.ee

SISEMINISTEERIUM

Pr Kaie Karniol
Peakontrolör
Riigikontroll

Teie 13.06.2003.a nr 2-7.1/FA/03/897
Meie 20.06.2003 nr 4.1-3-2/ 5411

Kontrolliaruande eelnõu

Austatud pr Karniol

Siseministeerium tutvus Riigikontrolli kontrolliaruande eelnõuga "Raamatupidamisarvestuse korraldus Piirivalveameti haldusala asutustes 2002. aastal".

Siseministeeriumi arvamusel on eelnõu hinnangud ja ettepanekud asjakohased ning aktsepteeritavad. Käesolevaga esitame Siseministeeriumi poolt kavandatavad abinõud Teie ettepanekute rakendamiseks.

Siseministeeriumil on kavas 2003.aasta III kvartali plaanilise auditi "Varade arvestus, soetamine ja kaitstus Piirivalveametis" raames teostada järelkontroll rakendatavate sisekontrollimeetmete piisavuse kohta Teie poolt tõstatatud küsimustes.

Siseministeeriumis on koostamisel ülevaade teenistuseks mittevajaliku vara olemasolu kohta valitsusala riigiasutustes. Tulemuste väljaselgitamise järel algatab Siseministeerium vajadusel mittevajaliku vara võõrandmise protsessi.

Lugupidamisega,

Margus Leivo
Minister

Anne Hansberg 612 5043
anne.hansberg@sisemin.gov.ee

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Reg.nr
26.06.03 2-7.1-FA/03/897-2

Fakstud! 20.06.03

SB 025056

Pikk 61
15065 TALLINN
Reg. kood 70000562

Telefon (0) 612 5007
Telefon (0) 612 5008
Faks (0) 612 5087
E-post sisemin@sisemin.gov.ee

Konto 10002052565002
Eesti Ühispank
Kood 401